

Nr 254

Av herrar **Antonsson** och **Elmstedt**, om *stimulans av personligt sparande*.

(Lika lydande med motion nr 209 i Första kammaren)

Under senare år har allt större vikt i kapitalbildningen kommit att läggas vid det kollektiva och institutionella sparandet. Det personliga sparandet spelar dock allttjämt en avgörande roll för näringslivets och samhällets utveckling. Även om inlåningsutvecklingen i sparinstitutet är klart progressiv och nu totalt torde ha en volym omräknad i 1953 års penningvärde, som överstiger 50 miljarder, är det dock ovedersägligt att det privata sparandet fått stå tillbaka för det kollektiva i samhällets omsorger och intresse under senare år. Detta är enligt vår mening beklagligt.

De nu tillämpade sparfrämjande åtgärderna är i hög grad inriktade på att stimulera vissa former av sparande, främst banksparande och försäkrings-sparande. Åtgärderna har heller inte präglats av önskvärd kraft och uppslagsrikedom. I alltför hög grad har hittills tillämpade sparstimulerande åtgärder haft former som ytterst grundar sig på spararnas intresse av lotterivinst. Vi anser att sparandet har en betydande uppgift av pedagogisk natur, nämligen att ge en ekonomisk fostran, och mot denna bakgrund är den utformning som de sparstimulerande åtgärderna kommit att få diskutabel.

Det kan anses befogat att inom vissa gränser genom sparstimulerande åtgärder främja allt personligt sparande, dvs. i princip varje förbättring av nettoförmögenheten under en viss tidsperiod. En grundläggande princip bör därvid vara att den enskilde skall ha full frihet att välja sparmål och former för sparandet och att därvid oavsett mål och form åtnjuta en favorit. Denna tanke framfördes ursprungligen i en reservation till utredningen om sparstimulerande åtgärder, där det framlades ett förslag till sparstimulanssystem som skulle premiera alla former av sparande, såsom banktillgodohavanden, minskning av låneskulder, ökning av tillgodohavanden i form av obligationer, aktier, andelar och andra fordringar samt investeringar i rörelse, jordbruk och annan fastighet. Premieringen skulle givetvis inte gälla överföringar från ett slags tillgodohavande till ett annat utan endast nettoförbättringar i förmögenhetsställningen. Det skulle således vara det reella nysparandet som skulle premieras.

Denna tanke har hittills tyvärr icke kunnat realiseras, delvis beroende på de förväntningar i detta avseende som kommit att ställas till det av allmän-

na skatteberedningen föreslagna nya skattesystemet. När detta nya skattesystem i varje fall icke i den föreslagna formen torde komma att realiseras inom överskådlig tid, bör tanken på premieringen av ett reellt nysparande inom ramen för det nu tillämpade skattesystemet åter bli föremål för allvarliga överväganden.

Detta problemkomplex kräver givetvis noggranna överväganden och en omsorgsfull avvägning i detaljerna innan tiden kan vara mogen för lagstiftningsåtgärder. En sammanställning av det föreliggande utredningsmaterialet i frågan och av erfarenheterna av de hittills bedrivna sparstimulerande åtgärderna bör komma till stånd med största skyndsamhet. Vid de fortsatta övervägandena rörande dessa spörsmål bör också en lämplig samordning eftersträvas med redan existerande premieringsformer.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till riksdagen rörande stimulans av det personliga nysparandet av reell karaktär i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 26 januari 1965

Johannes Antonsson

Claes Elmstedt